

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratr[is] Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] est affectio [vir]tuosa

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Bernio de sancto Antonio

adulterii iniunctae. Et Ben. vij. Repleta est terra iniunctate. Iniquitates autem a patre tenebre sunt priuatae lumine grei et pectoris. Propter uerum. Tria ipsoz tenebrosa nesciunt ubi corruntur. De hinc tenetur de apostolo Rom. xij. Ab his iam opera tenebraz et iduamur arma lucis. Tertio plenum est tenebris misericordia quod sunt priuatio lucis gratiae. De qua tenebris intelligi potest illud Job. xvij. Post tenebras spero lucem. Quoniam itaque rata est tot tenebrie in meo sursum subi necessaria est lux ad expellendas hinc teneturas. Unus precepta in multis uenit ipsa lux infinita diuina sapientia filii dei ut modum illuminare. Joann. i. Erat lux vera quod illuminauit omnia hominem veniente in hunc modum. Ista est ergo lux prima lux principalis; lux a quod omnia alia lux procedit. Prout haec at lucem fuerunt etiam in modo multiplicia lumina: scilicet viae patrarchae; papa; apostoli martyres; et confessores quod modum multipliciter illuminauerunt. Unus discipulus eius de omnibus Matt. v. Gloria est lux modi. Bratus ergo Antonius quod et vita terrenit apostolicam et modum plenius illustrauit recte de lux modi. Illuminauit inquit lumine veritate sapientiam mirabiliter in eo effusit in tenebrosas ignorantes. Ita lumine letitatis et querentis tristitia et ruse pro tenebrosas culpe. Ita lumine ne predicationis et doctrine viae docentes celestes glorie in tenebrosas miserias. quod vice per eum doctri na multi et tenebrosas miserias liberari posuerunt ad lumine glorie. De hac autem luce dicere possumus illo Joann. i. Lux in tenebrosas lucet. et in tenebrosos. et tenebrae eam non comprehendebantur. Bratus itaque Antonius de lux modo principalem aperte sue letitiae semper etiam quod modum spibus et operibus multifariam illustrauit. Pro cuius declaracione et nostra spirituali illuminatione atque salutari iustificando precepit plausum tres principales consideraciones.

Prima est consideratio inchoationis dispositivae.

Secunda est dispositio perfectivae.

Tertia est perfectio definitoriae.

Dicitur ergo ista est consideratio inchoationis dispositivae. ubi consideratio est initium et fundamentum scientie querentis et virtutis. Antonius enim euangelio imitari desiderans. Fuerunt autem tria principia initia rite spiritualis perfectiois.

Prima est instructio fructuosa.

Secunda est acceleratio grisea.

Tertia est affectio virtuosa.

Primum est instructio fructuosa. quod per mea erat traditum est a parentibus suis et deuoti de imbutis in quodam praedicatorum ecclesia in civitate viterbona in quarto est prima yrcus eruditio puerorum multum facit ad informationem mox. Horace. Quo se ferme imbuta recens suabit odorem. Tertia dicitur. Et Aристoteles. Et Ethica. Non parat refer ex iuste ne festim sic yllic assuefiet. Si etiam debet parentes filios suos eruditare proprie in moribus aut alijs eruditos tradere. Diversus. Et Docete filios vestros. Et Proverbi. xxix. Noli subtrahere a puero disciplinam. Et Proverbi. xij. Qui parat regre odit filium. Qui autem diligit illum instant erudit.

Secundum est acceleratio grisea. quod per yrcus a principio erat sua secunda divino suuicio dedit. In ecclesia enim predicta pueriles annos simpliciter trahuntur. quod trahuntur neque in modo et carni et cupidine freno laxant ut dicere possit cu apostoli apostoli vir futurus illud Gal. i. Non adquiriunt carnem et sanguinem. Deserbat enim quod deo. Et Cor. xvi. Caro et sanguis regnum dei non possidebunt. neque corruptione corruptionem possidebunt. Pueri namque purissimi Antonius iam a prima erat soli deo tuiusmodi dispoluit laudabilem spiritum et exempli pueris post eum veterum relinquntur. Thren. iij. Boni enim viri cum portarentur gument ad adolescentiam suam. Igitur iuxta documentum apostoli Eccl. xij. Benedicto creatore tunc in diebus tuos uenturis tue.

Tertium est affectio virtuosa. quia yrcus habet ad spirituale perfectum. Bona voluntas in aio origine est omni bonorum et in omnibus virtutibus. Bratus siquidem Antonius mirabiliter afficiebat et flagrabat ire de spiritu iustitiae et ab eo videtur de deo in sion ps. Bratus vir cuius est auxiliu ab aliis et alios in corde suo dispoluit recte. Apparuit autem ibi Antonius feruenter et flagrante ire de spiritu iustitiae et ab eo videtur de deo in sion ps. Augustini ita tractat. sed postmodum videt res relationib. curis magis alienam. aritionis paupertati et obedientie subiectam. hic ordinis iesu Christi suscitatus est ut sic perfectus dominum imitaretur. quod de Joann. viij. Ego sum lux modi. qui secundum me non amet. tene. sed habebit lumen in vita. Eccl. xij. Bratus

paduanus.

Fo. CCLXVIII

glia seq̄ dñm. Secdo ex diligētia acerbis sufficiēde pāssiois p̄ cbio. I. Audies ei effusioez sanguis crudā fratz mioz apd marochiū p̄ fide chii faciā statī t̄ ipē ad martyriū feruēs tot⁹ nihil se p̄suis repu-

tat agere nisi t̄ ipē p̄ chio moriat. p̄t qđ iuxta pmissam sibi licētiā ad terrā laracei noz trāstū. h̄ qntūcūg ad martyriū p̄ possū pficēdū conaref suū en̄ dīscerū i his no ipleuit. t̄ ad gres fideliū remeauit. Feli-
x siqdē glōlius Antoni⁹ cu⁹ aniam et si gladi⁹ p̄secutoris n̄ abstule: palma t̄i mar-
teri no amisi. Pr̄ itaq̄ qntū amor⁹ fer-
uoz ad ch̄m habuerit. qđ vt dī Joā. xv.
Datoz charitatē nemo habz ut aiam su-
am po. qđ p̄ ami. su. Tertio ex diligēria
seioris inq̄rēde im̄taroi. Strati ei vt ali
qd pfectois z sc̄itatis cogſebar i alid emu-
labaf p̄ virib⁹ z certabat i seip̄o illō adim-
ple. i. Corin. viij. Emulamini charisma-
ta meliora. Et ca. viij. Emulamini sp̄ualia.
Et nos itaq̄ emulemur glōlii antonij sc̄i-
tare t̄ studeam⁹ cu⁹ imitari ad exēpli eius
inqrētes vere sc̄itare. initiu⁹ qđ p̄cipue est
ipa volitari bona affectio. Nā vt dī Ber-
nar. Fidelissimo z oī accepto dign⁹: vt qđ
solēni veneramur officio sili etiā querati-
one seqm̄ur. bee ille. Ingueamur iḡ glo-
riolum Antonij vt sue sc̄itatis luce illu-
stremur. qđ ip̄ ē lux m̄di.

Secunda ē dispositiois pfectiue per
quā vīz ad sp̄uale pfectoem ascēt-
dir: qđ qdē dispositio fuit excellētis
suma z p̄cipue triplex i brō Antonio.

Prima est excellētia metalis bumili-
ationis.

Secunda ē carnal' mortificatiois

Tertia ē sp̄ualis deuoitiois

Prima est excellētia mē-
tal humiliatiois. Aug. li. de p̄bis dñi. Co-
gitas magna fabricā struere celstudinis
pus de fundamēto cogita humiliatis. Idē
Dū mēs humana iniut pfecto ipa i amore
celētū rāmat. Jac. iiiij. Supbis de⁹ resti-
stir. humili aut dat gram. Et Prover. xi.
Ubi humilias ibi sapia. Et ps. Sapiam
p̄tās parui. Apparuit at glōlii antonij
humilas i singul ei⁹ opib⁹. Is p̄cipue i eo q̄
abscondēbat z absconditā sp̄ fuare yolebat
gram z sciā sibi creditā a deo vt iniut⁹

videret. Ubi nec se ad p̄dicādū i gerere vo-
luit nisi p̄mo cōpulsus. Hierc. ix. Nō glo-
riet sapientia sapia sua z c̄. h̄ ḡliet q̄ glo-
riat scire t̄ nosse me.

Secunda est excellētia carna-
lis mortificationis Roma. viij. Debitores
sum⁹ no carni v̄ om̄ carnē vivam⁹. Si ei
fm̄ carnē vixerit mōriemini Si at sp̄ua fa-
cta carnis mortificationis vivet. Brūs
siqdē antom⁹ w̄ carnē sp̄ui subiūteret alid
qnto tpe vitā solitaria duxit i eremo mōt⁹
pauli. vbi nocturnis iſſebar vigilijs. Ibi
qđ cibo pāis z aq̄ cāta corp⁹ abstinentia ma-
ceravit ut aliqui reditur ad fr̄s nutrāte p̄
nīmia debilitate vestigio seip̄m supportat
re nō posset. Potat itaq̄ cu⁹ Paulo dicere
illō. i. Cor. ix. Lastigo corp⁹ me⁹ z i ser.
redi. z c̄. Lertabat vt ip̄⁹ magni p̄is an-
tonij q̄ rā aspera. Eremo vitā duxerat sic
z ip̄ nomē gerebat ira mores z vitā im̄
taref. Ubi z circa finē vite sue ad locū soli-
tariū se diuertit. Gal. v. Qui chii st̄ carnē
suā cru. cu⁹ vicijs z p̄cupis.

Tertia est excellētia sp̄ua
lis deuoitiois. Luc. xiij. P̄z v̄ celestis dabit
sp̄u bonū perētib⁹ se. Et Sap. viij. Opta-
ui z dat⁹ est mihi seūs: z iuocau⁹ z yes-
nit i me sp̄us sapie. Declarari aut p̄t ex
celles antonij deuoitio triplici testimonio

Primo testimonio solitarie ihabitariorū
nis. Solitaria em̄ loca diligebat: vbi libe-
rū p̄p̄laref diuina z sacris meditarib⁹

z orōnib⁹ ab om̄ terrenoz stagio sp̄um⁹
purificaret: z i amore celestū inflāmaret.

Ps. In meditatione mea exardeſet ignis.
Pocat vtiq̄ cu⁹ Paulo dicere illō Phil. iiiij.

Nā queratio i celē. **S**ecunda testimonio
divine exauditiōis. Velocitas em̄ diuine ex-
auditois dat testimonij deuoitōi orāt̄: qn̄y
to etiā purior ē orāt̄ deuoitio: rāro p̄mpti
or̄ dei exauditiō. **P**s. Desideriū pauperū
exaudiuit dñs: p̄partiōem cordis eoz audi-
uit auris tua. Quācelerit aut exaudire a
deo fuerit orōnes bñi Antonij pr̄ i mira-
cul⁹ qđ p̄ el⁹ orōnes diḡ⁹ ē dñs opari. Sic
en̄ h̄ i chronicē. **L**ū nouit⁹ qđa apō mō-
tē pessulanū ab orōne ūcedē p̄slerū glo-
satū magnū valoris secū furtu ūbstuliss⁹
vir̄ dei q̄ tunc ibidem theologiam legebat